

کتابخانه ملی و اسنادخانه ایران

کتابخانه ملی و اسنادخانه ایران

کتابخانه ملی و اسنادخانه ایران

کتابخانه ملی و اسنادخانه ایران

دوران فدا

شهادت بازنشستگان رزمنده هشت سال
دفاع مقدس شهرداری تهران

عبدالرفیع صالحی و نژاد

سازمان بازنشستگی

سازمان بازنشستگی

سازمان بازنشستگی

سازمان بازنشستگی

سازمان بازنشستگی

سازمان بازنشستگی

سازمان بازنشستگی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۶۷۹-۶۲-۷

شماره کتابشناسی ملی: ۴۸۴۵۸۹۹

عنوان و نام پدیدآور: خاطرات بازنشستگان هشت سال دفاع مقدس

شهرداری تهران / عبدالرضا سالمی نژاد؛ ویراستار: جواد کامور بخشایش.

مشخصات نشر: تهران: استیری، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۴۶۴ ص: مصور (بخش رنگی)؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.

یادداشت: کتاب حاضر در همین سال توسط نیلوفران فیبا گرفته است.

موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ — خاطرات

موضوع: Iran-Iraq War, 1980-1988 — Personal Narratives

موضوع: War participants — Iran — Tehran — Diaries

موضوع: ایران — تهران — جنگ — خاطرات

موضوع: رده‌بندی دیویی: ۹۵۵/۸۴۳۰۹۲۲

رده‌بندی: شماره: ۱۳۶۹، ۲۹ س/۱۶۲۸ DSR

سر: ۱: سه: سالمی نژاد، عبدالرضا، ۱۳۴۰-

سه افزود: شهرداری تهران، سازمان بازنشستگی

انتشارات استیری

نام کتاب: شهرداران فاو

نویسنده: عبدالرضا سالمی نژاد

آماده‌سازی و نظارت: ملک محمد لاری زاد

ویراستار: جواد کامور بخشایش

طراح جلد: سیدایمان نوری نجفی

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۶۷۹-۶۲-۷

کلیه حقوق چاپ و نشر برای سازمان بازنشستگی شهرداری تهران محفوظ است.
هرگونه نقل و برداشت با ذکر مأخذ آزاد است.

• فهرست

- پیام شهردار محترم تهران ۹۱
- پیام مدیر عامل محترم سازمان بارندگی شهرداری تهران ۱۱۱
- مقدمه ۱۰۱
- اشاره ۱۷۱
- فصل اول: انقلاب اسلامی ۱۹۱
- فصل دوم: فاو ۸۵۱
- فصل سوم: دفاع مقدس - جبهه‌های جنوب ۱۲۷۱
- فصل چهارم: دفاع مقدس - جبهه‌های غرب ۲۷۱۱
- فصل پنجم: آزادگان سرافراز ۳۳۵۱
- فصل ششم: شهدا ۳۴۷۱
- فصل هفتم: سوریه، دزفول و ... ۳۸۱۱
- فصل پایانی: ضmann ۴۲۳۱

● مقدمه

به هیچ وجه نباید گذاشت که دفاع مقدس و درس های آن به فراموشی سپرده شود.^۱

مقام معظم رهبری

ثبت و ضبط خاطرات هشت سال دفاع مقدس برای من که بیش از ۳۰ سال (چه در دوران جنگ و چه پس از آن، تاکنون) است به این امر همت گمارده‌ام، فریضه است.

ضرورت و اهمیت آن دوران را زمانی درک می‌کنم که دانشمندی از دانشگاه علم و صنعت به من مراجعه نمود و گفت: «من نذر کرده‌ام کتاب‌های دفاع مقدس را نشر دهم و هر کاری از دستم برمی‌آید؛ تمام‌قد آماده و حاضر به خدمت هستم». و نیز جوان ناشری که یک روز در فرودگاه مهرآباد تهران سرگرم مطالعه کتاب خاطرات شهید بابایی می‌شود

و آن قدر در این شخصیت غرق می‌شود که از پرواز جا می‌ماند و برای نوشتن و سپس تماس گرفت، و گفت: «که خوشحالم بابایی را فراتر از یک اتویان شناختم و حاضرم در مراحل چاپ و نشر کتاب دفاع مقدس خدمت کنم». و یا خانم خانه‌داری که نوشته بود: «من با مطالعه کتاب شهید مران، به چه کنم، چه کنم های زندگی‌ام پایان دادم و درس سخت‌کوشی و عبور از سختی‌های سهمگین را از او آموختم» و دیگری نوشته بود: «ای کاش در آن به عقب برمی‌گشت، روی ماه این عزیزان را می‌دیدیم». و...
 خاصه اینکه تأثیر فضای ملکوتی هشت سال دفاع مقدس و شهدای گران قدر ستیزان، نور برهیچ کس پوشیده نیست.

زمانی که آناه سازم کتاب «پلاک‌های شهر»، اولین مجموعه خاطرات منتشره این سازمان را به‌ساز پیش دنبال می‌کردم: راویان سینه سوخته روزهای سخت را به‌سختی متقاعد می‌کردم برای نقل روایت آن دوران. انتشار آن سبب شد تا برای آماده سازی کتاب پیش رو با ۸۸ ایثارگر به گفتگو بنشینم و آنان با آغوش باز به روایت آن دوران بپردازند.

البته صد افسوس که گذشت زمان باعث شده تا راویان حوادث آن دوران فقط قطره‌ای از دریای معرفت، اخلاص، ایثار و از خودگذشتگی و... را به یاد دارند و گذشت ایام ما را از این گنج ارزشمند محروم خواهد ساخت.

به‌هر حال ۸۸ راوی در سطوح مختلف اداری و رسته‌های نظامی را در یک مکان دعوت کردیم؛ انقلاب - وصال - نایی و با نشست‌های طولانی، آنان صادقانه و بی‌تکلف هر آنچه را که در سینه داشتند با کمک و راهنمایی پژوهشگران حوزه دفاع مقدس و همت بلند راویان و گواهی شهیدان شاهد (چند تن از دوستان پس از تماس‌های مکرر و لغو قرار، خودشان مراجعه نمودند و ابراز داشتند که به گلزار شهدا رفته و به ما تکلیف کردند «روایت کنید مظلومیت ما را»). ثبت و ضبط نمودیم. خاطرات گردآوری شده

ظرفیت بیش از دو کتاب را داشت اما به دلایل محدودیت‌های مالی، زمانی و برخی ملاحظات؛ به این نوشتار بسنده نموده و در مدت‌زمان کمتر از پنج ماه با تلاشی شبانه‌روزی و بی‌وقفه و بسیج کارگروهی مجرب و دل‌سوخته بیش از یک‌صد ساعت مصاحبه، حدود ۱۰۰۰ قطعه عکس - سند و ۱۴۴۰ صفحه متن پیاده شده را در قالب دومین مجموعه خاطرات رزمندگان بازنشسته شهرداری تهران را تحت عنوان «شهرداران فاو» به یادبود حصو، خلصانه و عاشقانه شهرداران مناطق مختلف تهران در دوران دفاع مقدس - به ویژه در شهر فاطمیه (فاو) با انجام وظیفه‌ای پدران، برادرانه و مسئولانه بر رویندگان حاضر در فاو به رشته تحریر درآورده و گوشه‌ای از خدمات صادقانه آن‌ها را به همراه روایت‌هایی از دیگر مناطق مختلف دفاع مقدس (جنوب و غرب) و... به شما خوبان تقدیم کنیم.

در پایان، لازم می‌دانیم:

○ از حمایت و مساعدت ارزشمند برادر انقلابی و گران‌قدر دکتر مصطفی منتظرالمهدی مدیرعامل محترم سازمان، در سکاگیری و تحقق هر دو اثر «پلاک‌های شهر» و کتاب حاضر مرهور همکاران و راهنمایی‌های مستمر اوست، تشکر و سپاس ویژه نماییم؛

○ از جناب آقایان روح‌الله اوقانی، معاون محترم بازنشستهگان، شترکین و منابع انسانی - ابوالفضل ذوالقدر، معاون محترم مالی و انصاف و کمیل درویشی، مشاور مدیرعامل و فرمانده پایگاه مقاومت بسیج بازنشستگان بازنشستگی قدردانی می‌کنیم؛

○ از برادران بزرگوار جناب حجت‌الاسلام جابر رضایی، سرپرست امور دینی و ایثارگران - محمدرضا حاج شریفی - محمدجواد شادمهری - علی محمد متولیان و محمدرضا مقصودی قدردانی می‌نماییم؛

○ از سایر مدیران و کارکنان خدوم سازمان و همچنین از روایانی که با صبر

و حوصله و همکاری صمیمانه خود و بیان خاطرات ارزشمندشان، این اثر به نتیجه رسید؛ سپاسگزاریم؛

○ از عزیزان - عبدالرضا سالمی نژاد (نگارنده) - جواد کامور بخشایش (ویراستار) - سیدایمان نوری نجفی (طراح گرافیک) و از برادران سعید بیافراده، عباس و محمدعلی عبدالعلی زاده، علی استیری، کریم زهتابی، علی جهانی مقدم، محمد بشیر لاری زاده، محمد دیندار و خواهران زینت سخی فاطمه و زینب محمودی، الهام کیوانلو، انیسه رزم آرا، فاطمه یاسب اغی، رجس حسنلو، زینب رستم پور و سایر عزیزانی که در امر جمع آوری، یادگیری، تایپ، نمونه خوانی، تدوین و... همراه ما بودند؛ نهایت سپاس را داریم.

محمد باقر عاقلی - کار در این راه
گرسر برود - سر سودای ایازم

مجری طرح
ملک محمد لاری زاده